خروج ارمنستان از پیمان امنیت جمعی با فروش تسلیحات فرانسوی به ایروان همزمان شد؛

دو شوک به روسیه با یک هدف!

فرشاد گلزاری

حدود یک هفته پیش الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان و نیکول پاشینیان، رییس جمهور ارمنستان به همراه اولاف شولتس، صدراعظم آلمان در نشستی سه‌جانبه در حاشیه اجلاس امنیتی مونیخ با یکدیگر دیدار کردند و این دیدار به صورت تخصصی از سوی بسیاری از رسانه‌ها و اندیشکده‌های غربی زیر ذره‌بین قرار گرفت. بسیاری از این رسانه‌ها و مطبوعات اعلام کردند که برلین به دنبال آن است تا بتواند به نمایندگی از اتحادیه اروپا دو طرف را به سمت و سویی جهت‌دهی کند که نهایتاً یک توافق صلح میان آنها به امضا برسد. برخی دیگر از اندیشکده‌ها هم اعلام کردند که این مذاکرات با ابتکار صدراعظم آلمان انجام شده و اولین دیدار روسای جمهور آذربایجان و ارمنستان در سال میلادی جاری به حساب می‌آید که البته ریشه و دلیل آن هم مناقشات دوطرف بر سر منطقه قره‌باغ اعلام شد. در آنموقع خبرگزاری آذری پرس آذربایجان (آپا) در اینباره گزارش داد که مذاکرات کمیته‌های دو کشور برای تعیین مرزها قرار است ادامه بیابد و در راستای انتشار این خبر و طبق بیانیه دفتر صدراعظم آلمان، شولتس در این دیدار سه‌جانبه که به ابتکار او انجام شده بود، خواستار به نتیجه رسیدن سریع مذاکرات صلح میان باکو و ایروان شده است. پس از این دیدار نیز شولتس گفت که روسای جمهور ارمنستان و جمهوری آذربایجان وعده دادند که اختلافات را به طور مسالمت‌آمیز حل‌وفصل کنند. صدراعظم آلمان همچنین در جمع خبرنگاران اعلام کرد که برلین و اتحادیه اروپا آماده حمایت از روند صلح با «بیشترین توان» خود هستند. آنچه در این میان مهم به نظر می‌رسد این است که دولت ارمنستان پس از دیدار سه‌جانبه مذکور اذعان کرد که ایروان و باکو در این دیدار توافق کردند فعالیت‌ها برای رسیدن به صلح ادامه یابد. این مواضع در حالی مطرح شد که علی‌اف در یکم فوریه ۲۰۲۴ گفته بود که معاهده صلح میان دو کشور تنها پس از اصلاحات در قانون اساسی ارمنستان امکان‌پذیر خواهد بود. اینکه تا چه حد ایروان به سخنان باکو در خصوص اصلاحات قانون اساسی خود اهمیت می‌دهد چندان اهمیت ندارد اما باید متوجه بود که اساساً جمهوری آذربایجان این مساله را یکی از مطالبات خود در مواجهه با ایروان و همچنین پرونده قره‌باغ می‌داند. به گونه‌ای که کمتر از شش روز پیش سخنگوی وزارت خارجه آذربایجان اعلام کرده بود که ایروان باید مواردی مربوط به اسناد دولتی از جمله قانون اساسی را که شامل ادعاهای ارضی بر حق حاکمیت و یکپارچگی قلمروی جمهوری آذربایجان می‌شود، از قوانین خود حذف کند. با وجود این اختلافات، رسانه‌های آذربایجان چهارشنبه گذشته گزارش دادند که ایروان بسته بعدی پیشنهادات توافق صلح ارمنستان-جمهوری آذربایجان را از باکو دریافت کرده و ساعاتی بعد هم آرمن گریگوریان، دبیر شورای امنیت ارمنستان این خبر را تایید کرد. گریگوریان همچنین گفت که پیش‌نویس توافق صلح در دیدار آتی وزرای امور خارجه دو کشور مورد بحث قرار خواهد گرفته است.

اینکه تا چه حد ارمنستان به سخنان باکو در خصوص اصلاحات قانون اساسی خود اهمیت می‌دهد چندان مهم نیست، اما باید توجه داشت که اساساً جمهوری آذربایجان این مساله را مطالبه اصلی خود در مواجهه با ایروان و همچنین پرونده قره‌باغ می‌داند

ناتو به دنبال محاصره مسکو از ناحیه قفقاز

با نگاهی به اظهارات مقامات ارمنستان و آذربایجان و همچنین دیدار سه جانبه میان علی‌اف، پاشینیان و شولتس شاید این پیام مخابره شود که به زودی منازعه میان باکو و ایروان بر سر قره‌باغ خاتمه میابد و دو طرف توافق صلح را امضا می‌کنند. اما آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که اساساً نخست‌وزیر ارمنستان به دنبال آن است تا از غرب علیه روسیه امتیازات مورد نظر خود را کسب کند؛ چرا که پاشینیان معتقد است که در جنگ با آذربایجان هیچگونه حمایتی از سوی مسکو به نفع وی و کشورش انجام نشده و به نوعی او معتقد است که روس‌ها به وی خیانت کرده‌اند. بر همین اساس روز گذشته (جمعه) نخست‌وزیر ارمنستان با بیان اینکه پیمان امنیت جمعی در مورد ارمنستان اجرا نشده گفت که ایروان عضویت خود را در سازمان پیمان امنیت جمعی به حالت تعلیق درآورده است. پاشینیان اعلام کرده که از نظر ایروان پیمان امنیت جمعی مخصوصاً در ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ در قبال ارمنستان اجرا نشده و ما نمی‌توانیم به این امر بی‌توجه باشیم و بر همین اساس ما شرکت خود را در این پیمان تعلیق کردیم تا ببینیم در آینده چه اتفاقاتی رخ می‌دهد. در مقابل دمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین هم اعلام کرد که طرف ارمنی در خصوص تعلیق عضویت خود از این پیمان هیچ اقدام رسمی انجام نداده و قصد داریم با همکاران خود در ایروان تماس گرفته و درباره معنای این بیانیه‌ها شفاف‌سازی کنیم. سخنگوی کرملین در بخشی از اظهارات خود گفته است که در خصوص این مساله فهم جزئیات بسیار مهم است و امیدواریم دوستان ارمنی همه چیز را برایمان توضیح دهند! سخنان وی به خوبی نشان می‌دهد که مسکو به هیچ وجه از مواضع پاشینیان نه تنها راضی نیست، بلکه باید مواضع کرملین را نوعی هشدار به ایروان تلقی کرد. موضوع دومی که در راستای این اظهارات پاشینیان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که با تمام مثبت‌اندیشی اروپا و رسانه‌هایشان، صلح با آذربایجان را منتفی دانسته است. او در بخشی از سخنانش صراحتاً اعلام کرده که اگر اظهارات آذربایجان را بررسی کنیم، می‌بینیم که حمله‌ای تازه به ارمنستان بسیار محتمل است و ما در مورد حمله اخیر هم خواستار تحقیقات هستیم؛ اما با این وجود، باکو از این وضعیت برای تشدید لفاظی‌های خود استفاده می‌کند. اینکه چرا از یک سو ارمنستان روسیه را مورد خطاب قرار می‌دهد و پیمان امنیت جمعی که برای مسکو از منظر امنیتی اهمیت زیادی دارد را به کنار می‌زند و از سوی دیگر باکو را به حمله احتمالی متهم می‌کند نشان می‌دهد که احتمالاً پاشینیان در پشت صحنه با اروپایی‌ها یک هماهنگی جدید را عملیاتی کرده است. به عنوان مثال دیروز (جمعه) سباستین لکورنو، وزیر دفاع فرانسه در یک جلسه توجیهی مشترک با وزیر دفاع ارمنستان اعلام کرد که در مورد دفاع هوایی اگر ارمنستان به موشک‌های کوتاه‌برد، متوسط و بردهای دیگر نیاز دارد ما این موشک‌ها را در اختیار ایروان قرار می‌دهیم. علاوه بر این باید توجه داشت که نخست‌وزیر ارمنستان چندی پیش در نشست «اتحادیه کشورهای مستقل همسود» که ابدا کننده آن روسیه است هم شرکت نکرد ولی در مقابل رزمایش مشترکی با ارتش ایالات متحده و دقیقاً زیر گوش مسکو برگزار کرد. حال به نظر می‌رسد که پاشینیان در حاشیه اجلاس امنیتی مونیخ قول‌هایی از غرب با محوریت نظامی و تسلیحاتی گرفته است که اگر درست باشد به معنای پیشروی ناتو علیه کرملین خواهد بود!

به نظر می‌رسد که پاشینیان در حاشیه اجلاس امنیتی مونیخ قول‌هایی از غرب با محوریت نظامی و تسلیحاتی گرفته که اگر درست باشد به معنای پیشروی ناتو علیه کرملین خواهد بود

خبر

بریتانیا و اتحادیه اروپا برای مقابله با مهاجرت غیرقانونی توافق کردند

گزارش‌ها حاکی است که اتحادیه اروپا و بریتانیا بر سر طرح‌هایی برای مبارزه با مهاجرت غیرقانونی به توافق رسیدند. وزارت کشور بریتانیا روز گذشته (جمعه) اعلام کرد که دولت بریتانیا و فرانتکس، آژانس گارد ساحلی و مرزی اروپا، با یک ترتیبات کاری جدید موافقت کرده‌اند که زمینه همکاری سودمند برای دوطرف را فراهم می‌کند. قرار است ایلوا یوهانسون، کمیسر امور داخلی اتحادیه اروپا، جمعه به لندن سفر کند تا به همراه جیمز کلورلی، وزیر کشور بریتانیا در مراسم امضا این توافق شرکت کند. در بیانیه دولت بریتانیا آمده است، براساس این توافق، آژانس‌های مرزی بریتانیا و فرانتکس می‌توانند به اطلاعات یکدیگر برای امنیت مرزها و مقابله با جرایم سازمان‌یافته مهاجرتی دسترسی داشته باشند. بخش‌های دیگر این توافق به برنامه‌های آموزشی مشترک و تبادل کارکنان می‌پردازد و همچنین دوطرف همکاری‌هایی در زمینه تحقیق و توسعه فناوری‌های جدید خواهند داشت. جیمز کلورلی در این زمینه گفت که جرایم سازمان‌یافته مهاجرتی و قاچاق افراد چالش‌های جهانی هستند که به راه‌حل‌ها و رویکردهای مشترک نیاز دارند. وزیر کشور بریتانیا اضافه کرده است: «این توافق مهم بین بریتانیا و فرونتکس گام اساسی دیگری برای مقابله با مهاجرت غیرقانونی، تامین امنیت مرزها و توقف حرکت قایق‌ها است.»

خبر

دستور زلنسکی برای لغو انتخابات ریاست جمهوری اوکراین

رئیس‌جمهور اوکراین اعلام کرد به دنبال تصاحب غیرقانونی قدرت نیست و اگر انتخابات امروز برگزار شود، او در آن پیروز خواهد بود. ولودیمیر زلنسکی مدعی شد اگر انتخابات ریاست‌جمهوری اکنون برگزار شود، او از حمایت کافی برای پیروزی دوباره برخوردار است. زلنسکی در گفتگو با شبکه خبری فاکس نیوز گفت: در حال حاضر من بیشترین حامیان را در این جامعه دارم و اگر همین حالا انتخابات برگزار شود مردم من را انتخاب می‌کنند. او مدعی شد که دستور وی برای لغو انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ اوکراین تلاشی برای باقی ماندن در قدرت نبوده و گفت: مسئله این نیست که من سعی داشته باشم در قدرت بمانم چون اگر همین حالا انتخابات برگزار شود، من در آن پیروز خواهم بود. وی همچنین تصریح کرد که انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ را لغو نکرده، بلکه بر اساس قانون اساسی اوکراین از آنجا که این کشور به دلیل جنگ در وضعیت حکومت نظامی قرار دارد، برگزاری انتخابات ممکن نیست. او همچنین با بیان اینکه خواستار تکرار معاهده مینسک نیست، گفت: مسئله فقط درباره قلمرو نیست. مسئله امنیت ماست. پیام من این است که نمی‌خواهیم معاهده مینسک تکرار شود. یک مناقشه بلاتکلیف و حل‌نشده جدید نمی‌خواهیم. به چنین چیزی اعتقاد نداریم.

تحریم‌های جدید آمریکا علیه ۵۰۰ فرد و نهاد روسیه در پی مرگ ناوالنی

وزارت خزانه‌داری آمریکا ۵۰۰ فرد و نهاد روس را به دلیل مرگ «الکسی ناوالنی» به فهرست تحریم‌های خود اضافه می‌کند. این وزارتخانه اعلام کرد بیش از ۵۰۰ فرد و نهاد را به دلیل مرگ «الکسی ناوالنی» منتقد سرسخت کرملین در زندان، تحریم می‌کند. این تحریم‌ها تازه‌ترین اقدام دولت آمریکا در راستای تحت فشار قرار دادن دولت روسیه از آغاز جنگ اوکراین است. به گزارش سی‌ان‌ان، «جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی آمریکا گفت این تحریم‌های تازه طیف گسترده‌ای از عوامل مربوط به صنایع دفاعی روسیه و منابع درآمدی اقتصاد این کشور را شامل خواهد شد. جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا پنجشنبه در رابطه با تحریم‌های جدید، بار دیگر مدعی شد که شخص «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه مسئول مرگ ناوالنی بوده است. او این اظهارات را کمی پس از دیدار با همسر و دختر ناوالنی در سانفرانسیسکو مطرح کرد.

حملات چهارگانه آمریکا و انگلیس به غرب یمن

جنگنده‌های آمریکا و انگلیس عصر روز گذشته حمله به منطقه «الجبانه» در شمال شهر الحدیده انجام دادند. آمریکا و انگلیس در تجاوزی جدید، عصر دیروز (جمعه) منطقه الجبانه در شمال شهر الحدیده را در ۴ نوبت انجام دادند. متجاوزان آمریکایی-انگلیسی روز سه‌شنبه و چهارشنبه هم مناطقی از استان الحدیده یمن را هدف قرار دادند. آمریکا و انگلیس به بهانه حفاظت از امنیت کشتیرانی در دریای سرخ، طی چند روز اخیر بارها مواضع ارتش یمن را مورد حمله قرار داده‌اند. ارتش یمن اعلام کرده، تا زمان توقف جنگ غزه و لغو محاصره این باریکه، در حمایت از مردم غزه و مقاومت فلسطین، همچنان به حملات خود علیه کشتی‌های مرتبط با اسرائیل در دریای سرخ ادامه می‌دهد. این در حالیست که اخیراً فرانسه و برخی دیگر از کشورهای اروپایی هم به جمع انگلیس و آمریکا پیوستند اما حملات پدافندی را انجام می‌دهند.

جهان نما

همزمان با مذاکرات پاریس انجام شد:

رونمایی نتانیاهو از طرح «غزه بعد از جنگ»

رسانه‌های عبری گزارش دادند هیئتی از تل‌آویو دیروز (جمعه) برای مشارکت در نشست پاریس به فرانسه می‌رود. این رسانه‌ها گفتند که کابینه بنیامین نتانیاهو با اعزام هیئتی از اسرائیل برای شرکت در مذاکرات درباره آتش‌بس در غزه به پاریس موافقت کرد. روزنامه یسرائیل هیوم به نقل از مسئولان اسرائیل نوشت: واشنگتن بر اسرائیل برای شرکت در نشست پاریس فشار زیادی آورد. قرار بر این بوده که نشست پاریس روز گذشته (جمعه) با مشارکت مسئولانی از آمریکا، قطر، مصر و اسرائیل برگزار شود. هیئت رژیم صهیونیستی شامل دیوید بارنی، رئیس موساد، رونین بار، رئیس شاباک و نیتسان آلون، مسئول پرونده اسرا است. ویلیام برنز، مدیر آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا)، محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، نخست وزیر قطر و عباس کامل، رئیس اطلاعات مصر در این مذاکرات شرکت می‌کنند.

منابع امنیتی اسرائیلی گزارش دادند کابینه جنگ رژیم صهیونیستی به هیئت اسرائیلی اختیار برگزاری مذاکرات را داده است. قبلا در مذاکرات قاهره نتانیاهو به هیئت اسرائیلی دستور داده بود که در جلسات مذاکرات تنها گوش کنند و هیچ گفتگویی انجام ندهند. در این راستا، جان کربی، سخنگوی کاخ سفید پنجشنبه اعلام کرد که مذاکرات برت مک گورک، فرستاده رئیس جمهور آمریکا به منطقه با مسئولان مصری در قاهره و مسئولان اسرائیلی در اراضی اشغالی خوب بوده است.

از سوی دیگر بنیامین نتانیاهو سندی را درباره سیاست رژیم صهیونیستی برای روز بعد از جنگ به کابینه ارائه کرد که شامل بند بستن آژانس امدادرسانی به آوارگان فلسطینی (آنروا) با آژانس‌های بین‌المللی دیگر است. این سند همچنین شامل ایجاد منطقه امنیتی در نوار غزه در مجاورت با شهرک‌های اسرائیلی و ابقای نیروهای اسرائیلی در مرزهای جنوبی بین غزه و مصر است. این طرح در همین حال شامل پیشنهادهایی برای انتصاب مقامات فلسطینی‌ای که هیچگونه ارتباطی با حماس یا کشورهای دیگر ندارند، در غزه است. براساس این طرح ارتش رژیم صهیونیستی قادر خواهد بود در سرتاسر نوار غزه در دوره‌ای که آن را «دوره میانی» نامگذاری کرده، دست به عملیات نظامی بزند. ساکنان غزه نیز بجز بخشی که برای نظم عمومی خواهد بود، غیرمسلح خواهند شد. به گفته منابع کابینه هنوز با سند نتانیاهو موافقت نکرده است.

این طرح در حالی مطرح شده که منابع فلسطینی گزارش دادند در حملات شدید اسرائیل به منازل غیرنظامیان در مرکز و جنوب غزه از شامگاه پنجشنبه تاکنون بیش از ۱۰۰ نفر کشته شده‌اند. گردان‌های القسام، شاخه نظامی جنبش حماس هم اعلام کردند که تجمع نیروهای اسرائیل در جنوب محله الزیتون در شرق غزه را با خمپاره هدف قرار داده است. سرایا القدس، شاخه نظامی جنبش جهاد اسلامی فلسطین نیز اعلام کرد نیروهایش تجمع سربازان رژیم صهیونیستی در محله الزیتون را با خمپاره هدف قرار دادند.

از سوی دیگر حزب‌الله لبنان هم تعدادی از پایگاه‌های اسرائیل و تجهیزات جاسوسی آن‌ها را هدف قرار داده است. منابع رسانه‌ای اعلام کردند که چندین موشک از جنوب لبنان به سمت شهرک إصبع الجلیل شلیک شد. همچنین شبکه ۱۴ تلویزیون اسرائیل گزارش داد چندین موشک از جنوب لبنان به سمت جولان اشغالی شلیک شد. در نهایت حزب‌الله لبنان دیروز (جمعه) در بیانیه‌ای اعلام کرد پادگان معالیه گولان را با موشک هدف قرار داده است.

حزب‌الله لبنان تأکید کرد این حملات را در واکنش به تجاوزات دشمن صهیونیستی به روستاها و منازل غیرنظامیان در جنوب لبنان و در حمایت از مردم و مقاومت غزه انجام داده است. مقاومت اسلامی لبنان هم‌چنین اعلام کرد در حمایت از ملت فلسطین در غزه و پشتیبانی از مقاومت جسور آن و در پاسخ به حملات اسرائیل به روستاها و منازل غیرنظامیان به‌ویژه مرکز دفاع مدنی در بلیدا، مبارزان مقاومت صبح دیروز حمله هوایی را با دو پهپاد به مقر رهبری شورای منطقه‌ای در کریات شمونا انجام دادند.